

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200785
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120200785.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: L. F., L.. XX.XX.XXXX, J. G. XX, XXX XX G., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v konaní o primerané finančné zadosťučinenie 300 EUR, takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 150 EUR, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

III. p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou súdu doručenou dňa 16.01.2020 navrhla žalobkyňa, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 300 EUR z titulu primeraného finančného zadosťučinenia. V rámci odôvodnenia žaloby žalobkyňa poukázala na to, že v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 14Csp/43/2016 bola úspešná v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Poukázala nato, že súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že:

Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom dňa 21.02.2018 tak, že v časti vydania bezdôvodného obohatenia konanie zastavil z dôvodu, že žalovaný ihneď po doručení žaloby vydal žalobkyni bezdôvodné obohatenie, v zostávajúcej časti, teda v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky žalobu zamietol. Keďže sa jedná o dva samostatné nároky, v časti vydania bezdôvodného obohatenia priznal náhradu trov konania žalobkyni a v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie. Odvolací súd uznesením sp. zn. 18Co/177/2018 zo dňa 16.01.2019 rozsudok prvoinštančného súdu, okrem výroku o zastavení konania, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že: „ Vo vzťahu k argumentu týkajúcemu sa nemožnosti preveriť alebo posudzovať neprijateľné zmluvné podmienky v čase keď došlo k skončeniu úverovej zmluvy tým, že žalobkyňa splnila svoje záväzky a to preto, že niet na to naliehavý právny záujem resp. aj z dôvodu toho, že ide o abstraktné skúmanie spotrebiteľskej zmluvy, čo nepatrí do kompetencie súdu prvej inštancie, odvolací súd udáva nasledovné :

Ak súd prvej inštancie argumentuje, že zmluva už zanikla, prichodí poznamenať, že ochrana pred nekalými obchodnými praktikami sa musí poskytnúť za stavu, že k ním došlo pred zmluvou, počas

jej plnenia, ale aj po zániku zmluvy (čl. 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004). Za nekalú obchodnú praktiku je dôvodné považovať aj stav, ak žalovaný prijal plnenia na základe neprijateľných zmluvných podmienok a takéto prostriedky dobrovoľne nevydal. Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR č.k. 6NdC/20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku zachované ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa §301 a nasledujúcich CSP len s účinkami interpartes“. Preto sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie o tom, že neexistuje naliehavý záujem žalobkyne na tom, aby preveroval neprijateľné zmluvné podmienky zmluvy, keďže táto už bola ukončená. Odvolací súd sa domnieva, že žalobkyňa celkom legitímne žiadala určenie a vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v konkrétnej zmluve čo súd prvej inštancie mal vykonať keďže bez rozporu existujú nároky aj keď zatiaľ len v teoretickej rovine žalobkyne na prípadné ďalšie plnenia žalovaného voči žalobkyňi práve pre existenciu neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve, čo vyplýva priamo zo zákona 129/2010 Zb. Odvolací súd sa tiež nestotožňuje s tým, žeby súd prvej inštancie nebol vecne príslušný rozhodovať o tejto neprijateľnej zmluvnej podmienke v konkrétnej úverovej zmluve. Oprávnenie vyplýva zo zákona pre všeobecné súdy, súdy prvej inštancie, v konkrétnych úverových zmluvách pristupujú k vysloveniu neprijateľných zmluvných podmienok a v tomto smere nejde o abstraktnú kontrolu tak ako to má na mysli Civilný sporový poriadok.

Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu, ako aj prvostupňového súdu, súd sa zaoberal posúdením, či navrhovaná zmluvná podmienka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia. Neprijateľnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa § 54 ods. 1 OZ sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zmluvná podmienka, ktorá je predmetom tohto konania nebola individuálne dojednaná, keďže je súčasťou úverových podmienok žalovaného, ktoré žalobkyňa, ako dlžníčka nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Je teda zrejmé, že žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah tejto zmluvnej podmienky, a táto teda nebola individuálne dojednaná a žalovaný zároveň nepreukázal opak, preto už z tohto dôvodu jedná v danom prípade o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zo zmluvnej podmienky, ktorá je citovaná vo výroku tohto rozsudku vyplýva, že zmluvný úrok pre prípad riadneho splácania úveru aj v prípade zosplatnenia úveru prirastá k istine, t.j. aj odo dňa zosplatnenia sa úročí istina vrátene čiastočne prirastených úrokov, čo v danom prípade zakladá možnosť uplatnenia si úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov (z činnosti súdu je známe, že žalovaný si v sporoch, kde vystupuje ako veriteľ takto svoj nárok aj uplatňuje), a teda právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, čo ale predstavuje neprípustnosť úročenia zmluvných úrokov úrokmi z omeškania, tzv. anatocizmus, čo vyplýva napr. z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Co/31/2012, resp. 35Odo/101/2002. Súd taktiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, z ktorého vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a od splatnosti je dlžník povinný platiť úroky z omeškania. Zo zmluvnej podmienky, ktorá je predmetom tohto konania vyplýva, že dlžník by mal uhrádzať istinu spolu s prirasteným zmluvným úrokom až do úplného vrátenia úveru, teda do zaplatenia, čo v podstate znamená, že by mal platiť zmluvné úroky aj po splatnosti úveru, avšak z vyššie citovaného rozhodnutia vyplýva, že zmluvné úroky má platiť iba do splatnosti a následne má platiť úroky z omeškania. Vyššie uvedené skutočnosti teda spôsobujú neprímerané zaťaženie spotrebiteľa, ktorý by bol vlastne duplicitne sankcionovaný za porušenie svojich povinností. Keďže spotrebiteľ by mal uhrádzať úroky z omeškania zo zmluvných úrokov, resp. zmluvné úroky by mal uhrádzať aj po splatnosti úveru, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov preto súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak, ako je to uverené vo výrokovej časti rozsudku.

Žalobkyňa poukázala na to, že ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže si úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, došlo k splneniu hypotézy vyššie právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). Primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 300 EUR, pričom nárok tak ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný v zmluve používal neprijateľnú zmluvnú podmienku.“

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 04.02.2020 k žalobe uviedol, že uplatnený nárok považuje za nedôvodný, a tiež za neprimeraný. Poukázal na to, že základným predpokladom pre úspešné uplatnenie takéhoto nároku je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne kumulatívne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu, pričom predpokladom uplatnenia tohto nároku je aspoň potencionálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv a povinností, inak nie je čo reparaovať. Žalovaný ďalej poukázal na to, že predmetom pôvodného konania nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia a vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom neuvedenie všetkých náležitostí v úverovej zmluve nepredstavuje žiadne porušenie práv, dokonca predstavuje pre spotrebiteľa výhodu v tom zmysle, že má vrátiť iba požičanú istinu. Žalobkyni nevznikla žiadna, ani len potencionálna ujma a naopak získala najvýhodnejší úver, ktorý by jej neposkytla žiadna banka. Z uvedených dôvodov preto navrhol žalovaný žalobu zamietnuť.

3. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

4. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, pričom nie je právne významné, či sa žalobkyňa aktívne v pôvodnom konaní domáhala svojich práv v procesnom postavení žalobcu, resp., či svoje práva uplatnila v rámci obrany, v procesnom postavení žalovaného. V tomto ohľade súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že jediným predpokladom pre priznanie takéhoto nároku je, že spotrebiteľ sa na súde úspešne domohol svojich práv a nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, teda žalobca v danom prípade nemusí preukazovať existenciu a výšku vzniknutej ujmy. V konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 14Csp/43/2016 sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí v zmluve, pričom žalovaný jej dobrovoľne vydal bezdôvodné obohatenie, preto žalobkyňa v tejto časti zoberala žalobu späť. V tomto konaní súd taktiež určil neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú Občiansky zákonník, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

6. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie nemožno vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu súd považuje výšku priznaného finančného zadosťučinenia za primeranú s tým, že priznaním tejto sumy bude podľa názoru súdu naplnený aj účel predmetného ustanovenia z hľadiska odškodnenia žalobcu z titulu jeho zadosťučinenia a zároveň je naplnená aj jeho výchovná funkcia tým, že priznanie takéhoto nároku bude na žalovaného vyplývať tak, aby v budúcnosti v zmluvách jednoznačne uvádzal všetky obligatórne zákonné náležitosti a nepoužíval neprijateľné zmluvné podmienky. Súd považuje sumu vo výške 150 EUR za primeranú, aj s ohľadom na skutočnosť, že v pôvodnom konaní žalovaný v podstate ihneď po doručení žaloby, žalobkyni dobrovoľne vydal bezdôvodné obohatenie, mal teda nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny bez akéhokoľvek zisku, pričom finančné zadosťučinenie má byť skutočne primerané a súd má za to, že určená výška odzrkadľuje všetky vyššie uvedené kritéria. Súd má teda za to, že priznaná suma je primeraná, a to jednak s ohľadom na bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovaný dobrovoľne vydal, ale aj s ohľadom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. V prevyšujúcej časti, preto súd žalobu zamietol.

7. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom z ich výkladu a praxe súdov je zrejmé, že pokiaľ rozhodnutie o uplatnenom nároku záviselo od úvahy súdu, tak ako to bolo v tomto prípade, je namieste priznať žalobkyni nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy, preto súd v danej veci rozhodol o priznaní nároku na náhradu trov konania tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).